

Zaaknummer : 00569253
Ons Kenmerk : ODH-2021-00005457
Datum : 8 maart 2021

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 8 januari 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De ontheffing is aangevraagd namens de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. en heeft betrekking op het ontmantelen van twee voormalige boorlocaties bekend als Zoetermeer 14 en Zoetermeer 24 ter realisatie van onder meer een weidevogelkerngebied. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil en de buizerd, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil (*Asio otus*) en de buizerd (*Buteo buteo*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd vanaf de verlening van de ontheffing voor een periode van vijf jaar.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.;
- II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende gegevens onderdeel te laten zijn van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf de bekendmaking van dit besluit voor een periode van vijf jaar.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden (startmelding);
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding;
 - eventuele relevante wijzigingen¹ gedurende de uitvoering een week van te voren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van te voren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozh.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag soortbescherming voor locaties Zoetermeer 14, Zoetermeer 24 en omgeving' van 4 maart 2020 en de 'Memo - Mitigerende maatregelen NAM Zoetermeer', 19 februari 2020. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol met het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige² op het gebied van de ransuil, buizerd en gewone dwergvleermuis.

¹ Relevante wijzigingen: wijzigingen die gevolgen hebben, of kunnen hebben op de effectbeoordeling uit de aanvraag dan wel de daarin opgenomen maatregelen.

² Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de documenten bij de aanvraag, waaronder hoofdstuk 4 van het rapport 'Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag soortbescherming voor locaties Zoetermeer 14, Zoetermeer 24 en omgeving' van 4 maart 2020 en de 'Memo - Mitigerende maatregelen NAM Zoetermeer' van 19 februari 2020 en de aanvulling van 2 december 2020.
- 6 Indien één of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dient hiervoor een minimaal gelijkwaardige maatregel voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen uiterlijk binnen twee weken na verzending van deze ontheffing te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>.

Specifieke voorschriften

- 9 De paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dienen buiten de paarperiode ongeschikt te worden gemaakt, die loopt van 15 augustus tot 15 oktober, conform de werkwijze beschreven in paragraaf 3.6 van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis en Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).
- 10 Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden moet een inspectie uitgevoerd worden door een deskundige op het gebied van vleermuizen naar de afwezigheid van vleermuizen. De kap van de bomen met geschikte holtes, dient te gebeuren met behulp van een kraan, waarbij de bomen voorzichtig naar de grond gebracht worden. De bomen dienen vervolgens minimaal twee nachten te blijven liggen met de holtes naar boven gericht.
- 11 De voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op hun functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening op zo kort mogelijke termijn weer hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Deze ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend en geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting van de verblijfplaatsvoorzieningen wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 8 januari 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en is aangevraagd namens de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM). De aanvraag heeft betrekking op het ontmantelen van twee voormalige boorlocaties Zoetermeer 14 en Zoetermeer 24 ter realisatie van onder meer een weidevogelkerngebied. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil en de buizerd, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil (*Asio otus*) en de buizerd (*Buteo buteo*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van vijf jaar vanaf verlening van de ontheffing.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag soortbescherming voor locaties Zoetermeer 14, Zoetermeer 24 en omgeving, Tauw B.V., kenmerk: R003-1265156TVL-V02-ibs-NL, 5 december 2019;
- Bijlage 1: Quickscan en bomeninventarisatie Zoetermeer, Tauw B.V., kenmerk: R0001-1265156TVL-V02-agv-NL, 4 december 2018;
- Bijlage 2: Notitie – Nestcontrole buizerd, Tauw B.V., Kenmerk: N001-1265156TVL-V01-nda-NL, 24 januari 2019;
- Bijlage 3: Notitie – Aangepaste onderzoeksmethode Zoetermeer 14 en Zoetermeer 24, Tauw B.V., kenmerk: N002-1265156TVL-V02-ibs-NL, 1 april 2019;
- Bijlage 4: Soortgericht onderzoek Zoetermeer, Tauw B.V., kenmerk: R002-1265156-V012-ibs-NL, 25 oktober 2019;
- Bijlage 5: Samenvatting bodemverontreiniging, Tauw B.V.;
- Bijlage 6: Stappenplan plaatsing mitigerende maatregelen, Tauw B.V.

De volgende aanvullende gegevens zijn ontvangen:

- Memo – Mitigerende maatregelen NAM Zoetermeer, 19 februari 2020;
- Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag soortbescherming voor locaties Zoetermeer 14, Zoetermeer 24 en omgeving, Tauw B.V., kenmerk: R003-1265156TVL-V03-agv-NL, 4 maart 2020;
- Actualisatie onderzoek bodemkwaliteit en asbest- en verhardingsonderzoek, Antea Group, Projectnummer: 14207-415132, 14 november 2018;
- E-mail: Verzoek aanvullende gegevens ontheffingsaanvraag – Zoetermeer 14 en Zoetermeer 24; Zaaknummer: 569253, 2 december 2020;
- Memo, Aanvulling op de ontheffingsaanvraag soortenbescherming, NAM, 17 december 2020;
- Green-blue Deal, Realisatie Weidevogel- Waterbergingsgebied Meerpolder, 29 oktober 2018;
- Samenwerkingsovereenkomst, realisatiefase van een weidevogelgebied in de Zoetermeerse Meerpolder in combinatie met vergroting en aanpassing van het watersysteem, versterking van de algehele biodiversiteit en extensieve recreatie/natuurbeleving, het Weidevogelproject, 16 juli 2020.

- Notitie - Aanvulling ontheffingsaanvraag Zoetermeer 14 en Zoetermeer 24, Tauw B.V., Kenmerk: N001- 1280260TVL-V02, 26 januari 2021.
- MEMO - Memo Wet NB i.r.t. kap bomen toegangsweg ZMM; Weidevogelkerngebied Zoetermeerse Meerpolder, Bui-tegewoon Groenprojecten, 18 januari 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 20 februari 2020 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De ransuil en de buizerd zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de ransuil en de buizerd te vernielen of te beschadigen, of nesten van deze soorten weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Vanuit haar verplichtingen op grond van de Mijnbouwwet en ter realisatie van het Weidevogel-Waterbergingsgebied Meerpolder is de NAM voornemens om twee voormalige boorlocaties in Zoetermeer te ontmantelen. Hierbij worden alle voorzieningen ten behoeve van de locaties verwijderd, waaronder installaties, funderingen, een toegangsweg en toegangsgebouw, worden bomen gekapt, groen verwijderd en vindt grondverzet plaats. Het betreft de locaties Zoetermeer 14 en Zoetermeer 24.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- Onderhoudsarm maken van locatie Zoetermeer 14 door het:
 - kappen en snoeien van bomen;
 - verwijderen van verharding en fundering;
 - repareren van hekwerk;
 - dempen van de oliewinput.

- Cultuurtechnisch herstel van locatie Zoetermeer 24 door het:
 - verwijderen van alle verharding en fundering;
 - verwijderen van zand van de locatie tot een diepte van twee meter;
 - opbrengen van grond uit de omgeving om de oorspronkelijke situatie te herstellen;
 - dempen van oliewinput;
 - kappen van bomen.

- Opruimen van de toegangsweg tussen de Middelweg en Meerpolder door het:
 - verwijderen van verharding;
 - verwijderen van fundering;
 - saneren van de locatie tot een schoon grasveld achterblijft;
 - het kappen van bomen langs de toegangsweg.

- Slopen van het voormalig toegangsgebouw aan de toegangsweg door:
 - sloop van het gebouw;
 - saneren van de locatie tot een schoon grasveld achter blijft.

De werkzaamheden staan gepland om plaats te vinden buiten de broedperiode van de ransuil, die loopt van 15 februari tot en met 15 juli, en buiten de broedperiode van de buizerd, die loopt van 1 februari tot 30 augustus.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2019 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied. Het onderzoek naar broedvogels met jaarrond beschermde nesten is uitgevoerd conform de gestelde protocollen. De resultaten zijn als volgt:

Ransuil

De ransuil is in het plangebied aangetroffen. Tijdens het nader onderzoek zijn individuen van een ransuil waargenomen met jongen. De precieze nestplaats is niet vastgesteld. Wel is zeker dat het nest zich in een van de bomen bevindt op de locatie Zoetermeer 24. Met de geplande werkzaamheden gaat deze nestplaats verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Buizerd

De buizerd is in het plangebied aangetroffen. Gedurende het nader onderzoek is een nestplaats van de buizerd vastgesteld in een van de bomen bij de locatie Zoetermeer 14. Met de geplande werkzaamheden gaat deze nestplaats verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

Het vleermuisonderzoek is niet volledig uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Vanwege de huidige staat van het plangebied, is het namelijk niet mogelijk geweest om het vleermuisonderzoek uit te voeren in het plangebied zelf. Daarom heeft het vleermuisonderzoek plaatsgevonden middels het inventariseren vanaf omliggende weilanden. Het onderzoek is uitgevoerd met twee personen per deelgebied waardoor het plangebied ruim voldoende te overzien is geweest. Daarnaast is er aanvullend gebruikgemaakt van een batlogger op locatie. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voor vleermuizen voldoende is geweest.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Op locatie Zoetermeer 24 is één paarterritorium vastgesteld. Daarnaast is een paarterritorium vastgesteld bij het toegangshuisje en één paarterritorium langs de toegangsweg. Deze verblijfplaatsen bevinden zich in de aanwezige bomen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag soortbescherming voor locaties Zoetermeer 14, Zoetermeer 24 en omgeving' van 4 maart 2020 en de aanvullende informatie die is verkregen op 26 februari 2020 en 2 december 2020. Deze maatregelen zien onder andere toe op het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de ransuil, buizerd en de gewone dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Ransuil

Als gevolg van de werkzaamheden gaat een nestplaats van de ransuil verloren. Voor de ransuil zijn geen standaard compensatie- of mitigatiemogelijkheden beschikbaar. Er is echter bekend dat kunstnesten gebruikt kunnen worden ter compensatie van het verlies van nestplaatsen. In het voorjaar van 2019 zijn mogelijk geschikte alternatieve nestplaatsen en is foerageergebied in kaart gebracht waar vervolgens vier alternatieve nestmanden van het type UK RA 01 van Vivara zijn geplaatst. Als basis nestmateriaal zijn onder meer takken uit de omgeving in de nestmanden geplaatst, om de manden zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de ransuil. Door de nesten te plaatsen vóór het broedseizoen van 2020 is er voldoende mogelijkheid geboden voor de ransuilen om te wennen aan de alternatieve nestplaatsen. De nestplaatsen bevinden zich in het foerageer- en leefgebied en vallen binnen het territorium van de soort. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. De kap van de bomen vindt plaats buiten de broedperiode van de soort. Uitzondering hierop zijn enkele bomen die noodzakelijkerwijs dienen te worden gekapt bij het opbreken van het asfalt of beton. Op deze manier wordt extra verstoring van de ransuil voorkomen. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Indien blijkt dat deze werkzaamheden verstorend kunnen werken op de aanwezige soorten worden de werkzaamheden stilgelegd en uitgesteld totdat de aanwezige ransuilen de locatie vrijwillig hebben verlaten of het broedseizoen is afgerond.

De staat van instandhouding van de ransuil kent een sterk negatieve trend waarmee de staat van instandhouding landelijk op zeer ongunstig is beoordeeld. Deze langjarige negatieve trend hangt samen met

verslechtering van de voedselsituatie en toegenomen predatie. De staat van instandhouding met betrekking tot het leefgebied wordt als matig ongunstig beoordeeld (2014). De laatste jaren is er echter geen sterke afname meer te zien. Op provinciaal niveau is de ransuil in lage dichtheden verspreid aanwezig. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend. Door de voorgenomen maatregelen is het aannemelijk dat de staat van instandhouding van de ransuil niet in het geding komt.

Buizerd

Als gevolg van de werkzaamheden gaat een nestplaats van de buizerd verloren. Voor de buizerd zijn geen standaard compensatie- of mitigatiemogelijkheden beschikbaar. In het voorjaar van 2019 zijn middels een veldbezoek, het geschikt leefgebied en mogelijke alternatieve nestplaatsen van de buizerd in kaart gebracht. Om de kwaliteit van het aanwezige leefgebied van de buizerd te verbeteren zijn vier kunstnesten geplaatst van het type RK BU 01 van Vivara. Bij de plaatsing is als basis voor de nestmanden (net als bij de ransuil), nestmateriaal gebruikt, bestaande uit onder meer takken uit de omgeving om de manden zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de soort. De alternatieve nestplaatsen zijn op 28 januari 2020 geplaatst, waarmee voldoende tijd is geboden aan de buizerd om de nestplaatsen te ontdekken. De nestplaatsen bevinden zich in het foerageer- en leefgebied en vallen binnen het territorium van de soort. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. De kap van de bomen vindt plaats buiten de broedperiode van de soort, wanneer het nest niet in gebruik is ten behoeve van het broedseel. Uitzondering hierop zijn enkele bomen die noodzakelijkerwijs dienen te worden gekapt bij het opbreken van het asfalt of beton. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Indien blijkt dat deze werkzaamheden verstorend kunnen werken op de aanwezige soorten worden de werkzaamheden stilgelegd totdat de buizerd de locatie vrijwillig heeft verlaten of het broedseizoen is afgerond.

De buizerd is een van de meest algemeen voorkomende roofvogels in Nederland met tien tot zeventienduizend broedparen. Landelijk kent de soort een sterk positieve trend. De laatste jaren is er een significante toename te zien wat resulteert in een gunstige staat van instandhouding. Op provinciaal niveau is de buizerd in beperkte dichtheden verspreid aanwezig. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend. Door de voorgenomen maatregelen is het aannemelijk dat de staat van instandhouding van de buizerd niet in het geding komt.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaan drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Op 13 februari 2020 zijn acht permanente vleermuiskasten van het type VK SK 05 opgehangen aan de bomen in de directe omgeving van de aangetroffen verblijfplaatsen. Daarnaast zijn vier vleermuispalen van het type VK SK 05 gerealiseerd in de directe omgeving. De voorzieningen zijn ruim van te voren gerealiseerd waarmee het aannemelijk is dat de kasten worden ontdekt. De oorspronkelijke verblijfplaatsen zijn bovendien in bomen aangetroffen, waardoor de vleermuiskasten zoveel mogelijk overeenkomen met de oorspronkelijke situatie. Het toepassen van vleermuispalen betreft een experimentele maatregel. Derhalve worden deze voorzieningen slechts voor 50% meegeteld. Echter bieden de vleermuispalen een variatie aan alternatieve verblijfplaatsmogelijkheden aan, waarmee de vleermuispalen bijdragen als permanente compenserende maatregelen. Daarnaast worden de werkzaamheden buiten de kwetsbare paar- en winterperiode uitgevoerd. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis ongeschikt te worden gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient te worden uitgevoerd middels een methode zoals benoemd in paragraaf 3.6 van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Dit hebben wij in de voorschriften geborgd. Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden moet een inspectie uitgevoerd worden door een deskundige op het gebied van vleermuizen naar de afwezigheid van vleermuizen. Aanvullend moeten tijdens de uitvoering van de kapwerkzaamheden de bomen met geschikte holtes, met behulp van een kraan, voorzichtig naar de

grond gebracht worden. De bomen moeten met de holtes naar boven op de grond gelegd worden en dienen minimaal twee nachten te blijven liggen. Op deze wijze is geborgd dat er geen vleermuizen worden verwond of gedood.

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Zoetermeer en omgeving. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft en de staat van instandhouding niet in het geding komt.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de ransuil, de buizerd en de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De aanvraag is ingediend in het kader van de belangen 'ter bescherming van flora of fauna' en 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' (*relevant voor ransuil en buizerd*), en tevens op grond van 'de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats' en in het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (*relevant voor gewone dwergvleermuis*).

Het project ziet op het ontmantelen van twee voormalige boorlocaties van de NAM en de daarbij behorende bouwwerken en aangelegde voorzieningen, zoals het aanwezige toegangsgebouw en de toegangsweg. Ook worden er een aantal bomen gekapt. De mijnbouwinstallaties zijn al enige tijd niet meer in gebruik en dienen op grond van de Mijnbouwwet ontmanteld te worden, waarbij de Minister een termijn kan stellen waarbinnen aan deze verplichting tot verwijdering moet worden voldaan (artikel 44, eerste en vijfde lid, van de Mijnbouwwet). Ten behoeve van het buiten gebruik stellen van de twee locaties is een sluitingsplan opgesteld conform het Mijnbouwbesluit (artikel 39 en verder). Volgens artikel 40, eerste lid, aanhef en onder d, van dit besluit moet hierin onder meer worden opgenomen hoe ervoor gezorgd wordt dat het terrein zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat wordt teruggebracht. De verplichting tot verwijderen van mijnbouwwerken, kabels en pijpleidingen vloeit voort uit de zorgplicht die is gelegen in artikel 33 van de wet. Het betreft hier een algemene zorgplicht, die ziet op het nemen van alle maatregelen die in redelijkheid gevegd kunnen worden om onder meer schade te voorkomen of de veiligheid niet te schaden.³

De weidevogelstand van Zuid-Holland gaat - net als landelijk - gestaag achteruit. Door Teunissen et al. (2012) is daartoe een zogenaamde kerngebiedenbenadering uitgewerkt, waarin zij op landelijke schaal zoekgebieden voor weidevogelkerngebieden hebben geïdentificeerd met de grutto als indicator. Zowel op rijksniveau, als provinciaal en gemeentelijk niveau wordt ingezet op het verbeteren van de staat van instandhouding van weidevogels, zoals onder meer blijkt uit de initiatiefnota 'Weidse blik op de weidevogels'⁴

³ Kamerstukken II, 2019-2020, 25462, nr. 3, MvT.

⁴ Kamerstuk 35616, nr. 2 en zie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/15/kamerbrief-over-aanvalsplan-grutto-en-initiatiefnota-weidse-blik-op-de-weidevogels>.

en het 'Actieplan Boerenlandvogels Zuid-Holland 2019-2027'.⁵ De provincie Zuid-Holland, de gemeente Leidschendam-Voorburg, de gemeente Zoetermeer en het hoogheemraadschap van Rijnland hebben gezamenlijk de *Green-blue deal*⁶ gesloten om, in de Zoetermeerse Meerpolder, een weidevogelkerngebied te realiseren in combinatie met extra waterberging. De ontmanteling van de voormalige boorlocaties is van belang om dit mogelijk te maken en het project voorziet dan ook in een koppeling van de werkzaamheden. Op deze wijze kan vrijkomende grond bij de aanleg van het weidevogelkerngebied worden benut ten bate van de ontmanteling van de toegangsweg, en transport buiten het gebied zoveel mogelijk worden beperkt.

In de memo van 18 januari 2021 staat de doelstelling van het weidevogelkerngebied omschreven: *"Doelstelling van het weidevogelkerngebied is om de Zoetermeerse Meerpolder zodanig geschikt te maken voor weidevogels dat een duurzame staat van instandhouding wordt geborgd. Door veiligstellen van percelen voor deze doelstelling door verwerving en het realiseren van een optimale inrichting van een weidevogelkerngebied met als hoofddoel weidevogels zal ook het omliggende agrarische gebied waar een groot areaal aan weidevogelpakketten vanuit het Agrarisch Natuur en Landschap beheer (ANLb) is gesloten worden versterkt en geoptimaliseerd.*

Dit sluit aan bij de Provinciale Verordening Belangrijke Weidevogelgebieden Zuid-Holland waarin het gebied is begrenst als prioritair gebied voor weidevogels in haar beleid met beschermingscategorie 2 (figuur 2). Het beleid met betrekking tot weidevogels komt mede voort uit de Tweede Kamer motie "Grashoff-Leenders" die oproept tot extra inzet door de provincies ten behoud van weidevogelpopulaties (Tweede Kamer 25 juni 2015-kamerstuk 33348130)."

De realisatie van het project leidt tot overtredingen van de Wnb ten aanzien van de soorten ransuil, buizerd en gewone dwergvleermuis, waarvan de ransuil de kwetsbaarste soort betreft. In de stukken bij de aanvraag is echter voldoende onderbouwd (zie ook de overwegingen hiervoor), dat de staat van instandhouding van deze soorten niet in het geding komt, gelet op de voorgestelde maatregelen en met inachtneming van de voorschriften. De effecten op de betrokken soorten zijn afgewogen tegen de belangen van de weidevogels bij het weidevogelkerngebied. Hierbij is gekeken naar de nationale, regionale en lokale staat van instandhouding van de soorten. Voor een compleet beeld is eveneens de Europese staat van instandhouding meegenomen.⁷ In de bij de aanvraag overgelegde stukken is voldoende onderbouwd dat het project een concrete surplus creëert voor weidevogels zoals de grutto, tureluur, wulp en Kievit en dit is afgezet tegen de effecten die optreden voor de soorten waarvoor ontheffing is aangevraagd.

Het wezenlijk gunstige effect voor weidevogels bestaat uit:

- vermindering van predatiedruk;
- vermindering van verstoring voor beschermde soorten; en
- het creëren van één aaneengesloten gebied met uniform beheer en een uniforme waterhuishouding.

Voldoende is aangetoond dat het project van groot belang is om de bestaande weidevogelpopulatie van de Zoetermeerse Meerpolder te behouden en te versterken. Dit sluit aan bij zowel het provinciaal als rijksbeleid met betrekking tot weidevogels en geeft invulling aan internationale verplichtingen met betrekking tot weidevogels. Hiermee is voldoende aangetoond dat het project het wettelijk belang dient van bescherming van flora en fauna.

Het hoogheemraadschap Rijnland is één van de partijen bij de Green-blue Deal. In de overeenkomst staat vermeld dat naast realisatie van het weidevogelkerngebied, een ander doel van de overeenkomst bestaat uit het creëren van het Waterbergingsgebied Meerpolder:

⁵ Zie: https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/22908/actieplan_boerenlandvogels.pdf en <https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/22910/uitvoeringsagendargbi2019.pdf>.

⁶ https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/24239/cf4_green-blue_deal_weidevogel_waterbergingsgebied_meerpolder_-_getekende_versie.pdf.

⁷ <https://www.iucn.org/content/european-red-list-birds>.

"2. *Waterberging en natuurversterking.* In de Meerpolder zijn de laaggelegen percelen gevoelig voor wateroverlast. Hoewel de polder als geheel formeel voldoet aan de normering voor wateroverlast kan Rijnland via deze ontwikkeling hierin tegemoet komen. Het merendeel van de beoogde weidevogelpercelen ligt in het laagste deel van de polder. Het tegelijkertijd realiseren van én de oplossing m.b.t. waterberging én van het weidevogelkerngebied is een logische en efficiënte combinatie."

Het project draagt zodoende tevens bij aan het voorkomen van wateroverlast in het gebied.

In de aanvraag is verder aangegeven dat het toegangshuisje momenteel gebruikt wordt door jongeren als 'zuipkeet/feestlocatie' en dat illegale betreding vanwege de afgelegen locatie lastig te voorkomen is. Het huisje is volgens aanvrager in slechte bouwkundige staat, waardoor sprake zou zijn van openbare veiligheidsrisico's waaronder instortingsgevaar. Hoewel uit de overgelegde foto niet kan worden afgeleid wat de precieze staat is van het toegangshuisje, is wel te zien dat het in vervallen staat verkeerd. Nu de horeca gesloten is vanwege coronamaatregelen, is de verwachting dat het gebouw ook op korte termijn als illegale samenkomstlocatie gebruikt zal worden en behalve een veiligheidsrisico tevens ook een gezondheidsrisico vormt. Langdurige leegstand kan leiden tot verloedering en verval, onveiligheid en vandalisme, of aantasting van het straatbeeld. Vooral bij agrarische bebouwing komen asbest en crimineel gebruik voor. Vanwege het ontbreken van informatie die voorgaande stellingen aantoont, is het openbare veiligheids- en gezondheidsrisico op dit moment nog onvoldoende onderbouwd.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'ter bescherming van flora of fauna' (*relevant voor ransuil en buizerd*) en de belangen 'de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (*relevant voor gewone dwergvleermuis*), voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de ransuil, buizerd en de gewone dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege, zoals hiervoor aangegeven, de noodzaak tot de realisatie van het weidevogelkerngebied, de waterberging en vanuit de verplichtingen op grond van de Mijnbouwwet. De ontmanteling van het gebied is noodzakelijk om het weidevogelkerngebied te kunnen realiseren, zoals afgesproken in de Green-blue Deal, om wateroverlast te voorkomen en om te voldoen aan de zorgplicht vanuit de Mijnbouwwet. Als het project niet wordt uitgevoerd, zullen bovendien het aanwezige toegangsbouwwerk, de installaties en de toegangsweg steeds verder in verval raken, waardoor uiteindelijk veiligheidsrisico's kunnen ontstaan en op den duur kunnen door aftakeling van de aanwezige bomen, de aangetroffen nest- en verblijfplaatsen eveneens verloren gaan. Het plangebied wordt ingericht als grasland met uniform beheer en een uniforme waterhuishouding. Daarmee blijft er in de toekomstige situatie voldoende leefgebied beschikbaar voor de betrokken soorten en wordt voor de weidevogels bovendien een concrete surplus gerealiseerd, wat bijdraagt aan het verbeteren van de staat van instandhouding van weidevogels. Gelet op de werkwijze wordt rekening gehouden met de planning door de werkzaamheden buiten de kwetsbare broedperiode van de ransuil en de buizerd te starten. Daarnaast worden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden om de effecten op de betrokken soorten zoveel mogelijk te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de ransuil, de buizerd en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.